

Eskilstuna kommun

info@eskilstuna.se

2020-05-05

1 (17)

Dnr-SI 2019:8340

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Kjula
skola F-6 i Eskilstuna kommun

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. För gymnasieskolan och vuxenutbildningen gäller särskilda rekommendationer. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare tillsynen eller granskningen som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter. Uppföljningstiden kan komma att förlängas ytterligare om förutsättningarna förändras. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Kjula skola F-6 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Kjula skola F-6 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Undervisningens innehåll och arbetssätt behöver anpassas mer till aktuell elevgrupp så att den stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera lärarnas bedömning och betygssättning i olika ämnen och årskurser för att skapa likvärdighet. Vidare behöver rektorn ge lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina egna bedömningar och sin betygssättning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 19 januari 2021 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till

skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:8340) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i hög utsträckning skolans utveckling.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag samt undervisningens kvalitet. Rektorn ansvarar också för att kunskapsresultat följs upp och analyseras, att utvecklingsåtgärder genomförs och att resurser fördelas utifrån vad som framkommer i analysarbetet. Rektorn leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete.

Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet på skolan med fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Rektorn har skapat en organisation där lärarna ges förutsättningar att samverka och bedriva ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen. Av insänd dokumentation och av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att lärarna har flera olika forum för samverkan. Exempelvis har lärarna varje vecka arbetslagsmöten samt tillfällen för gemensam planeringstid. Lärarna har också återkommande pedagogiska möten med rullande innehåll uppdelat på fyra olika fokusområden som är funktionskompetens, digitalisering, skolans gemensamma digitala lärplattform samt förstelärarnas uppdrag. Härutöver sker andra möten på regelbunden basis såsom elevhälsomöten och arbetsplatsträffar. Rektorn uppger att den kollegiala samverkan ger avtryck i undervisningen bland annat genom ett gemensamt fortbildningsarbete som resulterat i att lärare är mer medvetna om vikten av att ha struktur i undervisningen, tydliggöra mål och syfte samt använda bildstöd. Vidare har fortbildningen i digitalisering resulterat i att fler lärare använder digitala hjälpmedel i undervisningen.

Rektorn följer tillsammans med sin personal regelbundet och systematiskt upp och analyserar skolans resultat. Av intervjuer med rektorn och lärarna samt ingiven dokumentation framgår att elevernas kunskapsutveckling i alla årskurser följs upp två gånger per läsår. Resultaten analyseras i samband med klasskonferenser där lärarna går igenom varje klass och varje elev och följer upp kunskapsresultaten i alla årskurser, ämnesvis och om det finns skillnader mellan grupper såsom mellan pojkar och flickor. Analyserna lyfts också på skolenivå och utifrån dem har de bland annat sett att vissa elevers läsförståelse och kunskaper i matematik bör förbättras. Detta har resulterat i att det beslutats om extra läsning och förstärkning av personal i vissa klasser. Vidare framgår av intervju med rektorn och insänd dokumentation att ett av skolans utvecklingsområden är att ytterligare höja elevernas kunskapsresultat i årskurs sex. Av intervju med rektorn framgår att resurser fördelas efter de behov som verksamheten visar. Utifrån gruppens behov och resultat omfördelas även resurserna vid behov. Lärarna och elevhälsan uppger att de under teammöten och klasskonferenser diskuterar vilka elever och klasser som behöver stöd och hur de bäst kan nyttja de resurser de har.

Rektorn leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete. Av intervjuer och ingiven dokumentation framgår att skolan är en så kallad modellskola i ett kommunövergripande projekt gällande jämställdhet. Projektet innebär att lärarna bland annat fått göra egna kartläggningar av exempelvis hur de fördelar ordet mellan flickor och pojkar och även identifierat hur flickor respektive pojkar tar ordet. Utifrån dessa frågeställningar har lärarna även observerat varandra. Lärarna uppger vidare att de utifrån givna frågor har haft diskussioner med eleverna om hur de behandlar flickor och pojkar under lektionerna. Resultatet av diskussionerna har sedan rapporterats till rektorn. Utifrån det jämställdhetsarbete som genomförs framgår, enligt rektorn, att pojkar tar större utrymme och att det är något som skolan arbetar med. Av intervju med elevhälsan framgår att rektorn även har jämställdhet som en punkt på arbetsplatsträffar och att hon då går igenom resultat från skolans egen enkät. Informationen som ges resulterar i arbeten utifrån olika teman såsom exempelvis bemötande. Vidare har lärarna pratat med eleverna om yrkesval utifrån kön och inventerat litteraturen som finns i skolans bibliotek utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Rektorn följer upp att värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Av intervju med rektorn framgår att hon följer upp hur lärarna arbetar med värdegrundsuppdraget genom diskussioner under medarbetarsamtal, men även via genomförda elevenkäter och samtal med eleverna. Skolans egen enkät som genomförs tre till fyra gånger per termin innehåller frågor kring hur eleverna uppfattar lärarnas bemötande och hur de anser att stämningen är i klassen. Denna enkät följs upp av rektorn och en lärare från fritidshemmet och återkopplas till såväl enskilda lärare som skolövergripande. Utifrån enkäten får lärarna bland annat reda på hur de kan stötta elever att utveckla ett gott bemötande. Av intervju med lärare framgår att de vid två tillfällen per termin har ett organiserat arbete med värdegrundsuppdraget i sina klasser och att det bland annat består av kamratövningar och samarbetsövningar som vid vissa tillfällen även kan genomföras klassövergripande. Vidare uppger lärarna att de löpande får uppgifter från rektorn gällande värdegrund och jämställdhet som de ska genomföra med klasserna och sedan återkoppla till rektorn. Värdegrund är även ett område som diskuteras under medarbetarsamtalen. Av intervjuer med elever framgår att elever kontinuerligt får arbeta med värdegrundsfrågor, exempelvis under raster, men även under klassråd och elevråd. Eleverna uppger att de även diskuterat hur de ska vara mot varandra när de använder sociala medier.

Rektorn följer systematiskt och kontinuerligt upp undervisningens genomförande. Av intervjuer framgår att rektorn deltar i samtal kring undervisning i samband med pedagogiska forum och arbetslagsträffar. Rektorn får också information genom elevhälsans möten samt ställer frågor kring undervisningen vid medarbetarsamtal. Rektorns informationsinhämtning har exempelvis resulterat i att skolan ska arbeta

med bemötande både kunskapsmässigt och socialt samt anpassningar. Dock visar granskningen att rektorn i begränsad utsträckning gör lektionsbesök. Rektorn uppger att strukturerade observationer inte förekommit men att hon gjort korta klassrumsbesök där det främst handlat om att uppmärksamma bemötande som en del av värdegrundsuppdraget. För att förbättra uppföljningen av undervisningen rekommenderar Skolinspektionen rektorn att genomföra strukturerade lektionsbesök samt ge lärarna tydlig återkoppling. Detta för att ytterligare kunna höja kvaliteten i undervisningens genomförande och identifiera eventuella utvecklingsåtgärder.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens samlade motivering är att undervisningens genomförande genomgående är strukturerad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Eleverna görs utifrån ålder och mognad delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen och får ta ansvar för sitt eget lärande. Vidare arbetar lärarna med att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära. Granskningen visar dock att lärarna kan arbeta mer för att stimulera och utmana alla elever att nå så långt som möjligt utifrån deras olika behov, förutsättningar och kunskapsnivå.

Undervisningen är genomgående strukturerad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Syfte och mål med undervisningen tydliggörs på olika sätt.

Skolinspektionens lektionsobservationer visar att lektionerna har en tydlig struktur där olika moment logiskt följer efter varandra. Det förekommer även att lärarna väver in mål och syfte i introduktionen av lektionen. Av intervju med eleverna framgår att lärarna i början av en lektion skriver målet med lektionen på tavlan. Lärarna uppger att ett sätt att få eleverna att förstå syftet med undervisningens innehåll är att tydliggöra vilken kunskap de ska inhämta samt gå igenom planeringen med eleverna. Lärarna

uppgger vidare att de även återkopplar till målen i slutet av vissa lektioner och ibland även i slutet av veckan för att stämma av att eleverna lärt sig de saker som de satt som mål. Av intervju med lärarna framgår att de pratar om vilken struktur de ska ha på sina lektioner under pedagogiska möten. Lärarna ger som exempel att de diskuterar start och avslut av lektioner, att de ska bli tydligare med att förmedla hur länge eleverna förväntas arbeta med ett visst moment samt att de i alla ämnen och årskurser ska använda bildstöd. Av intervjuer och lektionsobservationer framgår att eleverna ges ett aktivt lärarstöd genom att lärarna exempelvis ser till att alla elever förstår och kommer igång med sina arbetsuppgifter genom tydliga instruktioner både i helklass och individuellt. Vidare framgår att lärarna fångar upp elevernas frågor och resonerar med eleverna kring dessa.

Eleverna görs i stor utsträckning delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Av intervjuer med lärare och elever samt av inkommen dokumentation framgår att eleverna får vara med och påverka innehållet i undervisningen, arbetssätt, arbetsformer och redovisningssätt. Eleverna ger exempel på att de får välja vad de vill fördjupa sig i och att de ibland kan få välja om de vill arbeta enskilt eller i grupp. Lärarna utvärderar även undervisningen med eleverna på olika sätt. Exempelvis för lärarna samtal med eleverna och eleverna får beskriva sin upplevelse av undervisningen genom att visa "tumme upp och tumme ner" eller ge skriftlig feedback på upplägg och innehåll. Det finns även frågor kopplade till elevernas upplevelser av undervisningen i skolans enkät som alla elever besvarar.

Av granskningen framgår även att elever görs delaktiga i sitt eget lärande. Av intervjuer med lärarna samt inkommen dokumentation framgår att eleverna bland annat kan få göra självvärderingar eller ge varandra kamratrespons. De äldre eleverna har också fått arbeta med studieteknik. Vidare framgår att eleverna under så kallade måltimmar planerar och följer upp sitt eget lärande utifrån sin individuella utvecklingsplan och att de äldre eleverna erbjuds att utifrån kunskapsmatriser följa vilken nivå de arbetar efter.

Undervisningen utformas i begränsad utsträckning så att den stimulerar och utmanar alla elever att nå så långt som möjligt utifrån deras olika behov, förutsättningar och kunskapsnivå. Granskningen visar att undervisningen främst fokuserar på de elever som inte når upp till kunskapskraven. Av intervjuer med lärarna och av ingiven dokumentation framgår att undervisningen behöver planeras så att elever som snabbt blir klarar med olika moment får en alltmer utmanande undervisning. Några lärare uppgger också att de exempelvis låter elever som snabbt blir klara kan få utveckla sina svar eller få mer avancerade uppgifter, men att en tydlig progression i uppgifter för dessa elever och ett gemensamt arbete kring detta saknas. Av intervju med elever

framgår även att de extrauppgifter som eleverna får när de är klara med ett arbetsmoment ofta är i samma nivå än mer utmanande uppgifter. Enligt Skolinspektionens enkät som genomfördes hösten 2018 anser endast hälften av de svarande eleverna på Kjula skola att det alltid finns extrauppgifter när de är klara. Av intervju med lärarna framgår även att vid uppföljningarna av elevernas kunskapsutveckling fokuseras främst på de elever som riskerar att inte nå lägst kunskapskraven. Motsvarande fokus finns inte på om det finns elever som har förutsättningar att nå längre än till de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Undervisningens innehåll och arbetssätt behöver anpassas mer till aktuell elevgrupp så att den stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling.

Skolinspektionen bedömer att undervisningen behöver anpassas så att alla elever blir utmanade och stimulerade utifrån sina individuella behov och förutsättningar. Granskningen visar att arbetet med att anpassa undervisningen främst riktar sig till de elever som inte har kommit så långt i sin kunskapsutveckling. Därmed finns en risk att de elever som nått längre inte får den stimulans och de utmaningar som de behöver för att utvecklas och känna engagemang och motivation för undervisningen. Det innebär också en risk för undervisningen som helhet inte är tillräckligt utmanande.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt.

Enligt 3 kap. 2 § skollagen framgår att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Vidare framgår också att elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Forskning om framgångsrika skolor visar att de skolorna ställer höga men realistiska krav på eleverna, är tydliga med vad som förväntas av dem och vilka mål de ska nå, samt förväntar sig att eleverna anstränger sig och gör sitt bästa för att nå dessa mål.

Det handlar om att ställa höga krav och om att stötta eleverna. Konkret kan det handla om att elever får pröva moment som de inte trodde att de skulle klara.¹

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna strukturerat diskuterar och tillsammans hittar strategier och konkreta arbetssätt som både utgår från elevernas kunskaper, men samtidigt signalerar höga men realistiska förväntningar på elevernas möjliga kunskapsutveckling. I det ingår att också tillsammans hitta arbetssätt så att de elever som lätt når målen stimuleras och utmanas att nå så långt som möjligt i sitt lärande. Undervisningen ska med andra ord anpassas efter elevernas olika förutsättningar och kunskaper och samtidigt ha en sådan svårighetsgrad att den stimulerar och utmanar alla elever att nå så långt som möjligt.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att det finns ett medvetet och samlat arbete för att skapa trygghet och studiero på skolan. Skolenheten kartlägger elevernas upplevelse av trygghet och studiero på flera olika sätt. Åtgärder för att öka tryggheten och studieron planeras och genomförs utifrån en analys av uppföljningens resultat.

Det bedrivs ett medvetet arbete på skolan för att eleverna ska känna sig trygga. Granskningen visar att skolan arbetar medvetet för att skapa trygghet, genom såväl främjande, förebyggande och åtgärdande insatser. Av intervjuer med rektorn och lärarna framgår att elevernas upplevelse av trygghet kartläggs genom skolans egen

¹ Jarl, M, Blossing, U & Andersson, K 2017 *Att organisera för skolframgång: strategier för en likvärdig skola*.

enkät och resultatet diskuteras tillsammans i personalgruppen. Av intervju med rektorn framgår att tryggheten på skolan är god men att vissa otrygga platser identifierats såsom omklädningsrum och delar av skolgården. Detta har exempelvis resulterat i att rastvakternas rutiner har setts över samt att personalen finns med i omklädningsrum inför och efter idrottslektioner. Av intervju med lärarna framgår att de även arbetar främjande med trygghet genom att bland annat prata om regler och genomföra kamratövningar. Av intervjuer med rektorn och elever framgår att eleverna upplever sig trygga på skolan. Även den enkät som Skolinspektionen genomförde höstterminen 2018, med elever i årskurs 5, visade ett högt värde avseende området trygghet i jämförelse med övriga skolenheter i riket i samma enkätomgång.

Det finns ett aktivt och samlat arbete med att skapa studiero på skolan. Av samtliga intervjuer och av lektionsobservationer framgår att det oftast råder studiero och att det är ett tillåtande klimat i klassrummen. Av intervjuer med rektorn och av ingiven dokumentation framgår att arbetet med studiero är ett prioriterat utvecklingsområde. Rektorn uppger att lärarna utifrån resultatet från enkäten arbetat i olika konstellationer och fört diskussioner kring studiero på låg- och mellanstadiet och insatser har gjorts. Vidare framgår av intervjuer att lärarna haft gemensamma diskussioner kring struktur och tydlighet i undervisningen, exempelvis att gå igenom planeringen för dagen och lektionen samt använda bildstöd, för att ytterligare främja studieron. Av ingiven dokumentation framgår att en förstelärare har i uppdrag att arbeta med rörelsepauser vilket också har förbättrat studieron. Av intervju med eleverna framgår att det oftast är studiero men att det även finns lektioner där studieron brister men att lärarna då åtgärder det. Vidare uppger eleverna att de tillsammans med lärarna pratar om hur studieron ska vara. Då det dock finns elever som upplever att de inte alltd har studiero vill Skolinspektionen framhålla vikten av att fortsätta arbetet kring studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

Skolinspektionens sammanfattade motivering är att rektorns analys av likvärdighet i lärarnas bedömning och betygsättning bör utvecklas. Vidare framgår att rektorn i högre grad behöver ge lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygsättning.

Rektorn följer till viss del upp elevernas resultat men har inte analyserat på dessa ur ett likvärdighetsperspektiv. Av intervju med rektorn framgår att hon följer upp lärarnas bedömningar och betygsättning men har i begränsad utsträckning analyserat eventuella skillnader. Rektorn uppger att de endast har tittat på resultaten mellan olika år och att de inte uppvisar på några större skillnader. Nationell statistik visar även att genomsnittligt terminsbetyg och genomsnittliga provbetyg för nationella prov i årskurs 6 överensstämmer med varandra gällande såväl engelska som svenska och matematik för läsåren 2017/2018 och 2018/2019.

Rektorn skapar i begränsad utsträckning förutsättningar för lärarna att samverka för att kunna kvalitetssäkra sina egna bedömningar och betygsättning. Lärarna uppger att de kollegor som arbetar i samma årskurs har tid och möjlighet att diskutera bedömning tillsammans. I de fall det sker är det dock på lärarnas eget initiativ och när de bedömer att de har behov av det. Av intervju med rektorn framgår att hon inte deltar i samtal kring bedömning, men att lärarna kan komma till henne i de fall de behöver stöd och råd. Rektorn har inte som krav att lärarna ska använda Skolverkets bedömningsstöd i andra årskurser än årskurs 1. Vidare uppger lärarna att de sambedömer nationella prov, men inte alla delar, och att proven inte heller avidentifieras. Av intervju med lärarna framgår att de inte deltar i något nätverk inom kommunen gällande bedömning. Av inkommen dokumentation framgår dock att förstelärare har fått ta del av den centrala fortbildningsinsatser utifrån Skolverkets nya allmänna råd kring betyg och betygsättning. Denna fortbildning har de delat med sig av under pedagogiska möten. Av intervju med rektorn framgår att lärare som inte har någon ämneskollega på skolan kan delta på förvaltningsgemensamma träffar och att de även har egna kontakter för sambedömning. Av intervju med rektorn och lärarna framgår dock att det inte finns något organiserat arbete kring sambedömning.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera lärarnas bedömning och betygsättning i olika ämnen och årskurser för att skapa likvärdighet. Vidare behöver rektorn ge lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina egna bedömningar och sin betygsättning.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver följa upp och analysera att lärarnas bedömningar är rättvisa och likvärdiga, samt i högre grad se till att lärarna kvalitetssäkrar sina egna bedömningar och betyg. Granskningen visar att det saknas rutiner och former för att analysera bedömningar och betyg ur ett likvärdighetsperspektiv. Vidare framgår att rektorn endast till delar gett lärarna förutsättningar att tillsammans skapa en samsyn kring bedömning av elernas kunskaper. Sammantaget innebär detta att skolans arbete för att säkerställa en likvärdig bedömning och betygsättning behöver stärkas.

Av 1 kap. 9 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform oavsett var i landet den anordnas.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2018:247, s. 42 ff) med kommentarer om betyg och betygsättning framgår att rektorn, tillsammans med lärarna, bör följa upp betyg och nationella provbetyg inom skolenheten så att det vid behov blir möjligt att sätta in insatser som skapar förutsättningar för mer rättvisande och likvärdiga betyg. Vidare beskrivs att rektorn bör se till att det finns förutsättningar att fördjupa analysen inom den egna skolenheten, för att kunna följa upp och analysera betygen inom och mellan ämnen och elevgrupper. Det är viktigt att skolenheten har rutiner för att analysera betyg och nationella provbetyg ur olika perspektiv för att säkerställa att betygen är så rättvisande och likvärdiga som möjligt och att de nationella proven särskilt har beaktats.

I Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2018:247, s. 22-23) om betyg och betygssättning beskrivs att sambedomning är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet, eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Ett professionellt samtal om utformningen av ändamålsenliga bedömningssituationer och bedömning av olika underlag kan förbättra likvärdigheten. Sådana diskussioner kan ha både formativa och summativa syften. Lärare kan tillsammans analysera underlag och på vilka olika sätt som eleverna ger uttryck för sin förståelse av ämnesinnehållet. Vidare framgår att rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga betyg. Det innebär att se till att lärare får tid och möjlighet att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevers kunskaper vid betygssättning, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn påbörjar ett arbete för att på ett systematiskt sätt och tillsammans med lärarna följa upp bedömning och betygsättning

med syfte att dessa ska vara rättvisa och likvärdiga. Till exempel kan rektorn analysera eventuella skillnader mellan bedömningar eller betyg och resultat på nationella prov, mellan lärares betygsättning och bedömning i olika årskurser och ämnen. Bedömningen bör även kalibreras med riktet i övrigt, till exempel med hjälp av nationella prov eller bedömningsstöd, för att vara tillförlitligt som underlag för skolans kvalitetsarbete. Det kan annars leda till att felaktiga prioriteringar göra när utvecklingsområden ska planeras.

Rektorn behöver också skapa förutsättningar för att lärarna ska kunna göra likvärdiga bedömningar. Ett sådant arbete bör genomföras med olika metoder, till exempel genom sambedömningar av olika elevprestationer och med hjälp av nationella bedömningsstöd. Att nationella proven avidentifieras och sambedöms bidrar också till ökad likvärdighet. Även samverkan med andra skolor i kommunen kan genomföras för att främja en likvärdig bedömning.

På Skolinspektionens vägnar

2020-05-05

2020-05-05

X Lena Stadler

Lena Stadler
Beslutsfattare
Signerat av: Lena Stadler

X Helena Lanver

Helena Lanver
Föredragande
Signerat av: Helena Lanver

I handläggningen av ärendet har även utredare Tobias Thorén och Åsa Rasmussen medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 9 och 10 mars 2020. Besöket genomfördes av Helena Lanver och Tobias Thorén.

Kjula skola i Eskilstuna kommun är en grundskola med undervisning i förskoleklass och årskurs 1-6. Verksamheten är organiserad i två klasser per årskurs. Skolledningen består av rektor och biträdande rektor, vilka även ansvarar för en annan grundskola i Eskilstuna kommun. Lärarna är uppdelade i två arbetslag, ett för förskoleklass och årskurs 1-3 och ett för årskurs 4-6. Det går cirka 250 elever i årskurs 1-6. Förskoleklassen omfattas inte av granskningen.